

Instruction

för dem,

som hafwa inseende öfwer

Stadens Brand-Sprutor

och

Brandredskap.

Carlskrona 1825,

Tryckt i Kongl. Amts Boktryckeriet hos P. E. Flygare.

Utdrag af Brand-Instruction för Carlskrona Stad af den 26 October 1822.

I Cap. Om Styrelsen.

1. §.

Då till följe af Kongl. Maj:ts den 17 Febr. 1786 för Carlskrona Stad Nådigt faststånnde Brand-Reglemente, 2 Cap. 4 §., uti Stadens allmänna Brandhus så väl till Amiralitets- som alla Stadens Innewånares tjänst, Twenne Brand-Sprutor med wisse dertill hörande Brandredskaps-persedlar, alltid skola finnas i förråd, och enligt 5 §. desse Brandredskaps-persedlar blifwa under inseende, utom Stadens Politie-Borgmästare, af Deputerade, hwilka äga att berörde Redskap till fullt antal anskaffa och sedan riktig och färdig hålla samt fonda dertill med en wiss procent af det å alla Stadens bebyggda eller instångda Fastigheter wid allmänna Bewillnings-Taxeringen åsatt wärde blifwit anslagen; så kommer Styrelsen deröfwer under namn af Stadens Brandredskaps-Direction, att utgöras af Sju Personer, hwaraf en Ledamot i Förvaltningen af Stadens Jord och en del Economiska ärenden, som af berörde Förvaltning utses, samt af Rost. Borgerskapet Twenne Handlande och Twenne Handtwerkare jemte Twenne Suppleanter, hwilka upå Directionens förslag och som derwid börfåsta uppmärksamhet å de i Stadens Fyra Hufwudqwarter utsedde Brandmästare, af Wällof. Magistraten förordnas.

2. §.

Desse Ledamöter af Rost. Borgerskapet äga icke, utan uppgifwit lagligt och godkändt förfall, Falletsen sig undandraga.

3. §.

Åf de inom Directionen längst anwände, utgå, om de det åstunda, i början af hwartannat år efter lottning twenne och en af Suppleanterne.

4. §.

Uppå Directionens anmälan om afgång, utses och förordnas ersättning.

3 Cap.

Indelning wid Sprutwerken.

26. §.

Hvarje Spruta bör tilldelas sin egen Föreståndare eller Directeur, som uti Directionen äger Säte och Stamma. De böra hvar för sig hafwa noga wårdnad derå, att hwarderas Sprutwerk genom Sprutmästarens föranskallande alltid måga befinnas uti tjenstfärdigt stånd.

27. §.

Wid första tecken till uppkommen Wädelb, böra de genast inställa sig i Stadens Brandhus och ofördröjeligen genom de hvarje Spruta tilldelte Sprutlag låta afföra Sprutor och Redskap till Brandstället, der största utrymmet är att tillgå och till werksamhet uti fullkomlig ordning sätta. Om Sprutans ankomst till stället böra de hvar för sig genast underrätta Politie-Borgmästaren eller och wederbörande Befäl-hafware derstädes, samt efter inhemtade Ordres utan tids utdrägt sätta hvar sin Spruta i rörelse, och öfwer hvarje, samt dem tilldelt Manuskap föra Befålet och tillse, att hvar och en af Sprut-Servicen fullgör sin skyldighet, att watten tillförseln jemnt underhållles och att Sprutningen oafbrutit forisättes.

28. §.

Till ändamålet hörer således, att hvarje Directeur söker förwärfwa sig nödig upplysning huru ett wäl inrättadt Sprutwerk bör wara sammansatt och rätteligen användbart göras: hafwa noga kännedom om alla till Sprutwerkens drift tillfatta tjenstförrättande personer,

eller det hvarje Sprutwerk tilldelte Sprutslag; deröfver upprätta Namn-Rulla med anteckning öfver hvarje persons derwid innehafwande besattning för att wid hvarje halfårs utgång så mycket lättare kunna i Directionen anmäla de under tiden wid Sprutlagen med döden afgångne personer eller dem hwilka af sjukdom eller andre tillfälligheter icke förmå längre wid Sprutorne tjenst göra, på det andre personer i de ej tjenstbares ställe måtte blifwa förordnade och fullt antal sticelike wid Sprut-Servicen aldrig saknas.

29. §.

Directeurerne böra wara tillstådes wid de försök, hwilka efter medberörandes förordnande Vår och Höst, eller så ofta nödigt anses, anställas med Sprutwerken, för att dels utröna deras tillstånd, dels tillwänja de tjenstförrättande uti deras besattningar.

30. §.

Sedan Sprutor och Redskap efter begagnandet wid Wädelb, eller då de till Besigtning eller Försöks anställande, blifwit uttagne, bör hvarje Directeur hwar för sin Spruta besörja, att de till Brandhuset blifwa återförde och efter Inventarium utrönas hwad deraf fattas, om hwars återfäende behörig anställt genast bör fogas och straxt derpå Sprutor och Redskap öfwerse och de befundne brisfälligheter ofördröjliggen bättra och i fullt tjenstbart stånd försätta, så att de alltid måga wid hvarje olyckstillsfälle fullt swara till ändamålet.

31. §.

Hvarje Directeur bör för hwar sin Spruta upprätta fullständigt Inventarium på så wäl Sprutans beskaffenhet till alla dess delar, som dertill hörande Brandredskap och af detta Inventarium alltid äga tillgång för att, när som helst medberörande det fordra, genomgå och utrönas om hvarje del af Spruta eller Redskap är, efter hwad bör wara, i fullkomligt tjenstbart stånd; i hwilket afseende Directeurerne jemwäl böra hvarje half år uti Vice-Directeurernes och Sprutmästarens samt Estråförarnes närvaro anställa Syn öfver berörde Inventarier och brisfälligheterna till istandsättning hos Directionen anmäla.

Af dessa Inventarier bör ett Exemplar hos Directionen alltid förwaras; äfvensom Politie-Borgmästaren och Vice-Directeurerne böra deraf hwardera ett Exemplar erhålla.

32. §.

Skulle någon af Vice-Directeurerne utaf sjukdom eller annat lagligt förfall blifwa hindrad fullgöra hwad nedanföre kommer att föreskrifwas, åga Directeurerne hwar för sin Spruta, af Brand-qvartermästare eller andre sticclige personer genast på stället om Eldswåda är för handen, förordna ersättning, åfwen andre i deras ställe samt Politie-Borgmästaren derom underrätta. Är ej Eldswåda för handen, bör ersättning ske efter öfwerläggning med Politie-Borgmästaren.

33. §.

Hwarje Spruta tilldelas en Vice-Directeur, som åfwen åger Säte och Stämman i Directionen. De företråda Directeurerne ställe wid hwar sin Spruta, så ofta desse af sjukdom eller annat lagligt förfall äro ifrån tjenstgöring hindrade och böra i öfrigt biträda Directeurerne uti de dem uppdragne befattningar; till hwilken ånda de böra om Directeurerne åliggande göra sig noga underrättade, för att dem wid hwarje tillfälle behöfwet fordrar kunna fullgöra.

34. §.

Wid Sprutförsök och under Eldswådor tillhör dem att tillstådes wara och hafwa uppnått å hwar sitt Sprutlag, att de sine förrättningar ordenteligen och kraftigt fullgöra, samt på det hwarje derwid anstånd arbetare icke måtte om dess pligt sakna nödig kännedom, dem derom underrätta och sedermera tillhålla dem att driftigt sine skyldigheter fullgöra, under uppmuntringar att hwarken af fruktan för fara, eller af tröghet och motvilja något åsidosätta, som Eldens snara släckning kan befordra.

35. §.

De böra åfwen uti behörig ordning hålla all uti Brandhuset befinnelig och hwarje Spruta tillhörande mindre Brandredskap, af Brandsegel med Block och Linor, Brandstegar, Brandhakar, Sår med härstänger, Umbare med Linor, Handsprutor, Jernspett, Spadar, m. m. efter derå meddeladt Inventarium.

36. §.

Wid yppande Eldswåda, böra de oförbröjneligen förfoga sig till Brandhuset och biträda Directeurerne, att genast låta afföra Sprut-

verken till Brandstället och derwid tillse, att nödigt antal Battensfäar, jemte Bårstänger och Limbare med Vinor, tillräcka åtfölja och af Battensbärare till Brandstället fortskaffas, samt derefter vidare affärda annan behöfswelig Redskap genom Brandwakterne, hwilka enligt Brandwaktens Reglementet en sådan skyldighet omwillkorligen åligga.

37. §.

Som Directeurerne böra åtfölja Sprutwerken till Brandstället, böra Vice-Directeurerne qwarstadna i Brandhuset för att, efter Politie-Borgmästarens eller Directeurernes Requisition, ytterligare utlemna den Redskap, som vidare finnes behöflig; börandes wiß man sådan Redskap emottaga och den till Brandstället medfölja samt derstädes till Directeuren aflemna, som om deß vidare wård äger förordna.

38. §.

Vice-Directeurerne äga under tiden tillse, att inga obehörige personer uti Brandhuset sig insmyga och någon Redskap olofligen åtkomma; hwarföre derstädes, då mörkt är, ljus uti lyckta bör upptändas och hållas lysande.

39. §.

Sedan erforderlig Brandredskap blifwit från Brandhuset afförd, böra Vice-Directeurerne tillåsa rummet och till Brandstället skyndsamt sig begifwa för att uti Sprutwerkens drift med Directeurerne deltaga.

40. §.

Endr Vice-Directeurerne, under Directeurernes förfall från tjänstgöring uti deß pligter inträda, äga de i detta fall genast, under påstående Eldswåda, på stället, kalla någon annan, af redan tilldelat förrättning ej hindrad person, att deras ställe företräda och deß plats genast låta ersätta. Wid andra tillfällen bör förfallet hos Politie-Borgmästaren till ersättning efter öfwerläggning anmålås.

41. §.

Som Vice-Directeurerne under uppehållet i Brandhuset närmast äro i tillfälle att utröna huruwida Tornwåktarne fullgöra sine skyldigheter, att ordenteligen flämta, och utsätta de för Dag och Natt fastslånde, uti Kyrkotornet förwarade Brandsignaler böra de, i fall Torn-

wåktarne i en eller annan måtto något deraf åsidosätta, genom anrop eller budskickning beordra dem, det felaktiga rätta och försummelsern derefter hos Politie Borgmästaren eller Detail-Föreståndarne, till laga bestraffning anmäla.

42. §.

Så widt möjligt är bör uti Inventario eller särskildt antecknas de från Brandhuset utlemnade Redskapspersedlar, för att efter Eldens släckning kunna återfordras. Wid åter emottagandet af de utlemnade Brandredskaps-persedlar, eller om Natt är påföljande hwardag, böra de uti Directeurernes, Brandqvartermästarnes och Sprutmästarnes närvaro noga öfverses och om derwid någon persedel skulle finnas skadad och förderfwad, eller ock saknas, bör sådant Ordföranden genom Directeuren tillkännagifwas, på det efter skyndesam anmälan i Directionen, om den skadade persedeln iståndsättning må kunna fogas nödig anstalt och i sednare fallet den förlorade persedeln genom efterlysning eller annan werksam åtgärd må kunna efterspanas och återfås.

43. §.

Uti hwarje af Stadens fyra Hufwud- eller Brandqvarter böra finnas twenne Brandqvartermästare; dem åligger att åtfölja den årliga Brandsynen, hwarje twenne inom de dem tilldelta Brandqvarter, derunder de stålla sig till esterrättelse den förefrist Wållof. Magistraten Brandsyningsmännen gemensamt meddelar samt Brand-Reglementet och Författningarne i allmänhet bjuda; de böra derwid söka inhemta nödig kännedom om Åbyggnadernes läge och beskaffenhet, Eldstädernes sträckning genom wåningarne, utrymme å Tomterne, wattenfölgång i Brunnar m. m., på det de wid Eldswådor måtte derom kunna gifwa nödige upplysningar.

44. §.

Wid uppkommande Eldswådor böra de oförbröjeligen förfoga sig till Brandstället inom hwarderas Qvarter och skyndesammast widtaga de kraftigaste anstalter till Eldens släckning, i des början, med den Redskap som på stället eller i grannskapet är befintelig, närmare under-rätta sig om belägenheten omkring Brandstället, för att kunna anvisa tjenligaste platsen för Sprutwerken wid ankomsten och hwarifrån wattenförseln beqwämligast och snarast antingen utur Brunnar eller från angränsande

angränsande Sjöstränder kan befordras, att på Brandplatsen sig hos mederbörande Befäl anmäla för att meddela nödige upplysningar om Husens indelning, Eldstädernes beskaffenhet och Åbyggnadernes mer eller mindre närbelägenhet intill Grannarnes å ömse sidor tillstötande in- och uthus, och sedermera till verkställighet befordra de befallningar, hwilka i och för Eldens släckning blifwa utfärdade.

45. §.

De öfrige Brandqvartermästarne, inom hwilkas Qvarter Elden icke härjar, böra å Brandstället fästa uppmärksamhet derå, om för de arbetande någon fara synes å färde genom Takpannors, Rännors, Skorstenars nedrasande m. m., och sådant tidigt tillkännagifwa, på det till olyckors förekommande nödiga och säkra anstalter i ögonblicket måga kunna widtagas.

46. §.

Allt Sprutwerken icke sakna tillförsel af erforderligt watten, och det framskaffade oafbrutit påfyllas; att Sprutlagen sine skyldigheter drifligt fullgöra, och då ombyte af de arbetande efter omständigheterna och wederbörande Befäls föreskrift erfordras, biträda Vice Directeurerne, och hålla hand deröfwer; att Mannskapet aflöses man för man, så att när en afgår, genast en annan träder i stället, och Sprutwerken således bibehålla deras wundne drift och Wattustrålarne icke förlora deras kraft.

47. §.

Allt från huset der elden är lös något af Meubler eller annat Gods icke utkastas å det ställe, hwarest Sprutwerken blifwit stånde, utan om nöden påkallar räddning af den för Elden blottställdes Egen- dom, bör den undan winden åt annan sida af Huset utbåras, der transporten utan hinder kan verkställas och godsets undanslyttning befordras, helst genom körning af de Hästar och Wagnar Husägare för detta behof låta affärda, och hwilka böra wora hopsamlade på sidan af det brinnande Huset, utan att wara Sprutorne i wägen. Bdrandes den, som transporterar godset, åtfölja det till annat säkert förvaringsställe i Staden, der ägaren med full wisshet kan påräkna det samma återfå.

48. §.

För åstrigt böra Brandqvartermästarne biträda Directeurerne och Under-Directeurerne uti de dem tillhörige besattningar.

49. §.

Inom hwarje Brandqwarter böra finnas 2:ne Brand-Rotmästare, hwilka wid uppkommande Eldswåda inom hwar deras Rotmästerskap eller Brandqwarter skyndsamast böra förfoga sig till Brandstället och om faran underrätta dem Huset bebo och närmaste Grannar, sorgfälligt bemöda sig med deras biträde och den hjälp af Manskap möjligen på stället kan erhållas, eller ock ditsändes, drifstigt med Brandqwartermästarna, widtaga alla anstalter, hwarmedelst Eldens utbredande i sin början kon förekommas, om icke släckes, till dess Stadens Brand-Redskap med tillhörande Service hinner ankomma, för att släckningen fullbordas.

50. §.

Vara beredde anwisa de ställen hwarest, watten utur Brunnar eller från närmast derintill belägne Sjöstrand står att afhämta, och sedan den ankomne Brantredskapen blifwit satt i werksamhet, afwisa ifrån Brandstället alla obehörige dit ankommande sysslolösa personer, samt inställa sig hos den Befälet förer, för att verkställa hwad i afseende på släckningsanstalterne kan befallas widtaga.

51. §.

Uf de öfrige Sex Brand-Rotmästare, hwilkas Brand-Rotar af löskommen Eld icke hemsoles, böra 2:ne i egenkap af Wattenmästare begifwa sig till de närmast intill Brandstället befintelige Brunnar eller närmast belägne Sjöstrand, för att wattenhämtningen skyndsamt befordra, genom ontungen bårande eller förande, på sätt: att de som föra watten till Brandstället hålla sig åt högra sidan, och de som återkomma derifrån till ytterligare hämtning åt vänstra sidan, och hwarmed fortfares så länge behof af watten är nödigt; tillseendes derunder att fulla kärl tagas och påfyllningar med ordning verkställas, till befrämjande hwaraf de äga erhålla biträde af Stads-Fiscalen och Politie-Be-tjeningen.

52. §.

Twenne andra åter besörja, att alla å de till Brandstället angränsande och ledande gator boende Husägare, i händelse Wädelb utbryter då mörkt är, ställa brinnande Ljus i fensuren, på det de till Brandstället fram- och återtagande måga såmedelst kunna wägledas att obehindradt förrätta sine göromål.

53. §.

De öfrige 2:ne af dessa Brand-Kolmästare biträda Brandqvartermästarna uti dem tillhörige besattningar, hvaraf den som åtager sig tillsynen öfver flyttningen af det gods som från stället kan räddas och undanföras, bör soga anstalt att de ankommande Bergningsgods-Rövarne samlas å viss utsedd plats nära intill Brandstället, för att alltid när så erfordras wara att tillgå.

54. §.

Sprutlag kallas alla de Personer, som blifwit utsedde och förordnade att förrätta det arbete som erfordras till Sprutwerkens drift och verksamhet, och utgöres af efternämnde besattningshafwande, hwilka till antalet äro flere eller färre, efter den olika styrka, som i afseende på Sprutwerkens swårare eller lättare rörlighet är nödig, nemligen:

Sahndragare.
 Sprutmästare.
 Strålförare.
 Slanghållare.
 Pumpare.
 Watten-Öfare och Bärare.
 Wattenförare.
 Sprutlagare.

I allmänhet består de till Sprutlagen hörande personers skyldigheter derutinnan, att så snart Wäldet Dag eller Natt förmärkes, eller tecken dertill genom Skott, Klämtning eller Trumslag gifwes, mangrant ofördröjeligen begifwa sig till Brandhuset, befordra Sprutwerken till Brandstället, och de hwardera tilldelade besattningar, efter hwad nednåföre bestämmes, intaga samt med förenad drift genast sätta Sprutwerken i rörlighet; iakttagandes derwid hwarje Sprutlag den ordning sig emellan, att de wid hwarje Spruta arbetande indelas i 2:ne lika delar, hwilka jemt aflösa hwarandra, och det lediga antalet af hwarje Sprutlag ställa sig strart bakom dem som först kommit i verksamhet, för att sebermera hastigt kunna man för man omwäxla uti arbetet, så att driften beständigt fortfar och bibehålles, och hwilket ombyte jämnt underhålles, på det samma Arbetare ej måga öfver förmågan använda sine krafter, utan under ombytestiden hämta någon hwila, hwarå Directeurerne omwärförigen böra fästa uppmärksamhet; i öfrigt driftigt och oförtrutet förrätta hwar sine äliggander, utan all egensinnighet eller

motvilja, efter den föreskrift Sprutmästarna lemna, och den befällning Befälhafwaren efter omständigheterna meddelar; ingalunda från Brandplattsen afgå, utan lagligt och hos närmaste Förman anmält förfall, före än elden efter föregången undersökning blifwit släckt och behörigt tillstånd gifwit till Sprutwerkens återsörande till Brandhuset, de der insatte samt upprop för sig gått, till utrönande huruvida en eller flere af Sprutlagen sig undanhållit, warit försummelige uti sine åligganden, wisat ohörsamhet, undsagt sine kamerater, eller utan tillstånd bortgått, på det de i slika fall felaktige genast derefter måga efter Remiss till Stads-Fiscalen kunna tilltalas och till ansvar efter omständigheterna befordras.

55. §.

Att förekomma förebaraande ursäkt det de till Sprutlagen hörande personer icke med wisshet känna hwad förrättning de samma tillkomma, skall en hwar tilldelas en så kallad Brandbricka, som utmärker innehafwande befattning, och hwilken wid Wädelbar alltid bör bäras uti hand på bröstet, så att alla kunna ordenteligen inställa sig wid sine befattningar och till deras förrättande obehindradt framkomma; äfwen Befälhafwarne kunna urstilja wid hwilket arbete hwardera blifwit indelad.

De Brandbrickor låter Directionen försärdiga och en hwarje person, efter dess tilldelade befattning, tillstålla och hwilka en hwar wid afgäendet till Directeuren återlemnar, för att efterträdaren tillstållas.

Enskilt tillhör de wid hwarje Spruta indelade personer:

56. §.

Sahndragare, eller de personer, som blifwit utsedde att bära de hwitmålade med Stadens Wapen och hwarje Sprutas Nummer tecknade Fahnor, hwilka skola utmärka de Staden enskilt tillhörande Sprutor, till rättelse för de af Borgerskapet hwarje Spruta tilldelade personer, att desto säkrare kunna genast å hwar sin plats sig inställa, bära wid yppande Wäld oöfdröjeligen från Brandhuset afhämta hwar sin Fahna och dermed åt ölja Sprutan till Brandstället och dermed upphöjd, alltid synlig Fahna intaga det ställe Directeuren eller Sprutmästaren anvisar, och hwarest det framförde wattenet belägligast kan i hwardera Sprutan tömmas, på det de som bära eller föra watten desto snarare måga finna stället der de böra stå.

Sahndragarne äga således icke utan tillstånd gå ifrån Sprutstället, och bära i öfrigt hafwa uppsigt derå, att, till förekommande af oord-

ningar bland de arbetande, inga andra än de till hvarje Sprutwerk hörande personer, hvilka af de dem tilldelade Brickor lätt kunna urskiljas, måga till Sprutwerken framtränga; wid afgäendet från Brandhuset böra Fäbdragarne medtaga den så kallade Redskapsfäcken, i händelse Sprutlagarne då redan icke hunnit ditkomma, hwilkas egenteliga skyldighet det eljest är, att Redskapsfäcken till Brandstället framskaffa.

De af Borgerskapet, som äro kunnige uti Sadelmakare- eller Skomakare-Handtverket, böra helst till Fäbdragare utses, på det, om behöfwet fordrar, de måtte uti arbetet understödja Sprutlagaren, i fall Slangorne under Wäbelden skulle tarswa någon lagning, eller om Sprutlagarne tröttna, med dem ombyta att hålla Fäbnan.

57. §.

Sprutlagare. Dertill förordnas af Borgerskapet de, hvilka lärt Skomakare- eller Sadelmakare-Handtverket och om all Fädersömnad äga bästa kännedom, helst deras förrättning egenteligen derutinnan består, att hafwa noga tillsyn öfwer de till Sprutwerken hörande Slangor, att de allt d äro helfärdige och med tjenlig smörja blifwa wäl inimorde, så att de äro mjuka och wattenlåta, när som helst de behöfwa nyttjas; att de icke snärjas eller brytas wid de flere delar af Slangens sammanfogning; att om någon af Slangorne under nyttjandet wid Wäbeld söndergår, sådant genast å stället laga och hjälpa med till hands warande medel såsom Buxning, Bindlappars påsättande och fastsurrande med afpassadt garn, hvilka Materialier, jämte nödige Werktyg, genom Sprutlagarnes försorg, alltid böra wara att tillgå, uti en hvarje Sprutwerk tillhörig Redskapsfäcke, den de wid första tecken till Elds wåda böra medtaga wid Sprutors afförande till Brandstället, hwar est dem är obetagit att då de, om Branden skulle länge påstå, af arbete finna sig trötta, med Fäbdragaren omwäxla att hålla Fäbnan, hwarföre och de nära Fäbnan intaga sin plats, för att alltid wara tillgängelige när behöfwet dem påkallar. Sedan Sprutwerken efter Eldens släckning blifwit till Brandhuset återförde, böra Slangorne till sine delar söndertagas och hvarje del upphängas att watten aftrinner samt derefter Sprutlagarne låta sig böast angelägit wara, att besigtiga Slangorne, bristfälligheten i släckfäcken och i öfrigt Slangorne, efter nödig torkning, wäl insmörja och i Sprutverket åter insätta; dock bör en del af Slangan alltid wid Sprutan wara fastsatt, för att när som helst nöden det fordrar, genast kunna begagnas.

Sprutmästare äro de personer bland Borgerskaret, hvilka det när-
 mast och förnämligast tillkommer att hafwa tillsyn och wård öfwer Sta-
 dens Sprutwerk med hwad dertill hörer; härtill utses skicklige och oför-
 trutne Män, som äga bepröfwad kännedom huru ett fullständigt Sprut-
 werk med tillhörigheter bör wara sammansatt och inrättadt samt på
 bästa sätt kunna göras användbart; följaktligen äga kännedom att,
 om under nyttjandet något deraf skulle söndergå, sådant hjälpa så widt
 det skadade är af den beskaffenhet, att Werket kan utan att fördärwas
 likwäl nyttjas, samt för öfrigt deras göromål derutinnan bestå, att, i
 anseende till den dem åliggande wård om Sprutwerken, oasbrutit till-
 se att icke något deraf genom hwarjehanda oförmodade tillfällen
 skadas eller fördärwas, tidt och ofta smörja Sprutwerken, särdeles
 dess werksamaste delar, såsom Pumpwerk, Stöflar, m. m., så att dess
 werkan alltid må wara lätt och kraftig, hela sammansättningen stadig
 och fast tillfruswad, med ett ord: alltid hållas uti god ordning; att
 med första tecken till Wädelb genast begifwa sig till Brandhuset och o-
 fördröjeligen låta Sprutwerken af Sprutlagen, hvilka omwilkorligen äro
 Sprutmästarne lydno skyldige, till Brandstället afföra, wid ankomsten
 dit, i förening med Directeurerne och Vice Directeurerne, utse tjenli-
 gaste stället i afseende på det brinnande Husets belägenhet m. m. för
 Sprutwerkens placerande, så att icke allenast Elden lättast och med må-
 sta fördel åtkommes, utan äfwen tillräckligt utrymme, icke mindre för
 de Arbetande än särdeles Wattendärförseln winnes och så fort sig möje-
 ligen göra låter anskaffa erforderlig wattendärförsel, och hålla Sprutorne
 färdige: dock icke förr börja pumpningen, än tillstånd dertill från den
 Befälet förer blifwit gifwit. Såsom Anförare för hwar sitt Sprut-
 werk, böra Sprutmästarne icke afwika från sine platser eller tillåta nå-
 gon af Sprutlagen, utan tillstånd, från Brandplatsen afgå, eller från
 arbetet sig afhålla; om nöden icke så tränger, icke heller afresa från
 Staden, utan att sådant genom Directeuren hos Stadens Polite-Borg-
 mästare anmäla och bifall dertill erhålla. Sedan elden lyckligen och
 wäl hunnit dämpas, bör Sprutmästaren åtfölja Sprutverket till
 Brandhuset och genast, eller om hinder mötes, dagen derpå detsamma
 öfwerse, hwarwid Sprutlagen böra biträda och desse således i förra
 händelsen dess förrinnan icke hemförlofwas, eller i sednare wägra till-
 stadeskomma, på det, i fall något bristfälligt skulle finnas, detsamma
 skyndsamast måtte blifwa hjälpt och i stånd satt, efter anmälan hos
 Directeuren, samt Sprutwerken således alltid, när nöden påkallar, wa-
 ra i fullkomligen tjenstfärdigt stånd.

59. §.

Vice-Sprutmästare. Hårtill böra och antagas driftige och pålitliga Män, som äga tillförlitelig kännedom om Sprutwerkens sammanfattning och begagnande, helst de böra icke allenast biträda Ordinarie Sprutmästarna uti deras besättningar, utan och, när desse erhållit behörig permission eller of sjukdom hindras sine besättningar bestrida, tråda i deras ställe, hvarföre de och alltid böra inställa sig wid så wäl Wädelbar, som då Sprutörsföt anställas, samt sedan Sprutwerken å Brandstället blifwit satte uti drift, hafwa noga uppmärksamhet å Sprutlagen, huru de sine besättningar fullgöra, råtta hwad felaktigt förekommer, så att Sprutwerken med deras tillhörigheter genom ofunnogt och ovarsamt umgående icke fördärfwas, samt i öfrigt genom wänligt bemötande bidraga att arbetet hurtigt och kraftigt förrättas.

60. §.

Strålförare utgöra wid hwarje Sprutwerk ett antal af fyra personer, på det de så mycket oftare måge med hwarannan kunna omwärla wid Strålröret, emedan ledningen och riktningen deraf är ett både beswärligt och påkostande arbete. Men af styrka, oförtrutenhet, werksamhet och oförsträckthet böra derföre hårtill förnämligast förordnas, emedan Strålen och Wattnet medelst Rörets behöriga och råtta ansättning, efter Sprutmästarens anvisning, erhåller desto fullkomligare kraft att qwäfsa Elden. Wid Wädelbar blifwer det derföre nödigt, att de ställa sig gemensamt wid Slangröret, för att så mycket snarare och oftare kunna med hwarandra ombyta wid Strålens ansättande, då de förmärka att enderas armstyrka aftager, eller de i anseende till hetta och köld icke uthärdar att dermed oafbrutit fortfara, hwarwid de böra noga iakttaga att den från Strålen afgående öfwerlemnar hand för hand wäxelwis sjelfwa röret till den emottagande, helst i annat fall Wattensrålen förlorar sin riktning och kraft att håstigt och ymnogt utforsa.

61. §.

Slanghållare äro de personer, som uti jemn sträckning upprätt hålla Slangorne efter anwist ledning, hvarföre och de alltid böra bibehålla oförändrad ställning, emedan wattnet från Sprutwerken eljest förlorar dess driftiga och oafbrutna werkan. Skulle under fortfarande Wädelb omständigheterna föranleda till Sprutwerkens förflyttande till winnande af fördelaktigare ställning, böra Slanghållarne låmpa sitt

ombyte derefter, med iakttagande att Slangan icke släppes, så att den blifwer släpande på marken, böjd eller wriden, och deråst de å Slangan förmärka någon den minsta bristfällighet, skyndsammast sådant tillkännagifwa, antingen Sprutmästaren eller Directeuren för Sprutan, på det anstalt till des snara båttrande må kunna genom Sprutlagarne fogas. För hvarje Sprutwerk är ett wist antal personer förordnade. För Sprutverket N:o 1, såsom störst, 20 stycken, och för Sprutan N:o 2 16 stycken, indelte, uti 2:ne Slanglag wid hvarje Spruta, under benämning af N:ris 1 och 2. Dese Slanglag omwäxla med hwarandra, då det arbetande Slanglaget behöfwer hwila, rå så sätt, att alla icke afgå på en gång, utan man för man öfwerlemna Slangan till de tillträdande, hvarmedelst Slangan alltid blifwer bibehållen wid sin jämna rörelse och kunna Slanghållarne, då de komma flere än behöfvet fordrar, till andre arbeten beordras.

62. §.

Pumpare kallas de personer, som sätta Pumpwerken i gång och genom hwilkas jemna och oafbrutna verksamhet watten! håftigare och pnnigare utpräskas och werkan blifwer starkare och fullkomligare. I anseende till inrättningarnes olika bestaffenhet wid Stadens twenne Sprutor, fordras större handkraft wid N:o 1 än N:o 2 och således flere Pumpare N:o 1. 24 anslås, N:o 2. 16. De böra likwål wid hwardera Sprutan uti 2:ne Pumplag indelas, hwilka uti pumpningen man för man aflofa hwarannan, så att den ena afdelningen får hwila medan den andra pumpar, och som driften genom uppehåll i pumpningen förlores, bör aflofningen ske hastigt och ordningsfullt, på en gång, man för man, och den hwilande afdelningen wid hvarje ombyte stålla sig å omse sidor om pumpställningen för att ständigt wara tillhands att aflofningen hastigt verkställa.

63. §.

Wattenbårare åligger, att under påstående Wäbeld oafbrutit förse Sprutwerken med tillräckligt förråd watten genom bårning uti Sårar och Umbare från närmast intill Brandstället belägne Brunnar eller Sjöstränder, intill des större tillgång genom förning hinner framskaffas, och watten uti Sprutklaren uttömma och dem jemnt hålla flyda, så att wattenbrist icke afbryter släckningen, och böra de dersöre wattenbårningen med yttersta bemödande fullgöra.

64. §.

Wattensförsare böra finnas wid Sprutkaren, att vara till reds genast uttömma framförne Sår, eller framförde Fat, så att Vårare och Rörare icke måga blifwa uppehållne; äfwen att wid brunnar eller stränder biträda Vårare och i synnerhet Rörare att fylla Sår och Fat.

65. §.

Wattenförsare och Bergnings-Godsförsare. De af Borgerskapet eller andre Stadens Innewånare, hwilka äga en eller flera hästar, böra af Christelig pligt wid första tecken till Eldswåda omwinkorligen till Brandstället låta framföra watten och undanföra bergadt gods. De böra till hwaradera behofwet fördelas och Wattenförsare hafwa wagnar med Låddrar och Watten-Fat, Trattar, Sör och Åmbare, samt Godsförsare, Wagnar med hästar och nödige bindtåg.

66. §.

De förra böra det tidigaste och skyndsammaste möjligt är fylla watten uti Faten och dermed till Eldens släckning hafva till Brandplatsen och stadna wid det ställe Sprutwerkens Fahnor utmärka och, efter den föreskrift dem meddelas, det medförde wattenet uti wattenkaren uttömma och genast återwända till närmaste ställe watten står att erhålla, att ytterligare watten hämta och dermed fortsara så länge behofwet till Eldens släckning det fordrar; till hwilken ända behörig anstalt till deras obehindrade fram- och återfart till och från stället, af dertill utsesbe wedersörande, förut bör vara fogad och hwilka äfwen tillsäga dem om den ordning de för fram- och återfarten, till förekommande af hinder och uppehåll, böra iakttaga; äfwen som anwisa närmaste stället för wattenhämtningen. Uti gifwen ordning böra de hålla efter hwarandra och ifrån denna ordning icke afwika, eller i bredd framtränga, hwar af uppehåll, trängsel och oordning förorsakas, endast de eftersta genom anrop till de första i raden påskynda framföringen, och efter watsufatens uttömning, oförbröjeligen från wattenkaren sig begifwa, den särskilta väg dem äfwen blifwit anwist.

67. §.

De Zästägare åter som blifwit anslagne att undanföra den för Elden blottstälde Lds-Egendom, böra på afstånd från Brandstället

stadna å den plats weberbörande dem anvisar, och så snart något gods dem öfverlemnas, samlas till det af weberbörande eller ägaren dem anvisat säkert och från vinden afsläppte ställe undanföra och till säker och pålitelig man öfverlemnas, på det att det undanförda godset må utan förlust för ägaren kunna återfås, och hvarföre den godset emottager alltid bör svara. Till denna Transport från Brandstället toges de gator der Wattenförningen icke hindras.

68. §.

Lyckbärare. Dertill förordnas wisse af Borgerskapet, att då Wäldigt nattetid, eller då mörkt är, utbrister, utsända Manbara personer till Brandstället med lysande Lycktor, på det de, som med Eldsläckningen hafwa befattning, deraf wid deras arbetens förrättande måga sig betjena. Wid framkomsten intaga Lyckbärare deras plats wid Sprutwerken och rätta sig efter de föreskrifter dem af weberbörande meddelas.

69. §.

Ljus i Fenstern böra nattetid eller då mörkt är Husägare eller Hyresmän alltid hålla lysande wid de till Brandstället närmast warande gator, der wattenförsl, godsbergning eller måsta rörelsen sker, på det, under mörker, oordning och hinder icke måtte förefalla.

70. §.

Stads-Architect jämte Timmermästare och Murmästare tillita med Timmermän, försedde med yror och Murare med tjenlige werking, böra wid första tecken till Wäldigt Skynsammast begifwa sig till Brandstället och hwarje afdelning hwar för sig samlas, samt Stads-Architecten derom, den Befälet förer, genast rapportera, och äga de icke, utan weberbörligt tillstånd, ifrån samlingsstället afgå, på det de måga wara tillhands, att när så nödigt pröfwat, nedriswa Bodar, Tak, Plank, Skorstenar eller annat förordnadt blifwer, under iakttagande wid werksälligheten deraf, att ägaren minsta skada möjligt är tillfogas.

71. §.

Waterschauten, såsom Coopverdie. Sjöfolkets närmaste Förman, är förbunden att, till winnande af tillräckeligt Handräcknings-Manskap, särdeles wid Brandsegels användande till gaffars eller wäggars betäck-

ning, med dem af hemmawarande och i Staden boende Sjömän, om hwilkas Boningsställe han icke bör vara okunnig, han först och snarast kan samla, till Brandstället afgå och alla öfrige straxt derefter till stället sig begifwa och hos Waterschauten sig instålla; Börandes och alla hemmawarande Coopverdie-Skeppare och Styrmän sig skyndsammeliggen dit förfoga, och dem åligga att Waterschauten biträda, wid Sjöfolkets indelning uti särskilte Rotar och derefter dem anföra wid de arbeten dem, efter Wederbörande Befäls Ordres, kunna blifwa uppdragne, samt hålla noga tillson derå, att Sjöfolket stilla och lydaktigt sig förhålla, så wäl under afbidan att till arbete blifwa använde, som och under dess förrättande.

72. §.

Som de af Borgefskapet till Service wid Stadens Sprutwerk anordnade, icke äro så talrike, att ju ett förskadt antal personer är behöfligt för att uti tjenstgöringen wid Sprutwerken kunna uti behörig ordning och efter behöfwet aflösa dem, som under en långwarig Brand ensamt icke kunna uthärda, och desutom under Wädelb högst angeläget är, att till hwarjehanda arbetens förrättande tillräckeligt Sandräknings-Mannskap, genast när så påfordras, må kunna vara att tillgå, bör, till följe af 16 §. 3 Cap. 1786 års Kongl. Brand-Reglemente, härtill användas icke allenast Handels-Bokhållare, Bodbetjenter, Gesäller, Lärögossar och Fabriks-Arbetarare, som hunnit till 20 års ålder, eller äro manbara och af stark kroppsbyggnad, utan äfwen Tjenste-Drängar hos dem af Borgefskapet, hwilka icke hålla Hästar och till Watten- och Bergningsgods-Rörning icke blifwit anslagne; äfwen som de wid Coopverdie-Skeppswarfwet antagne Timmermän och Arbetare, hwilka samtelige förpligtas till lika ansvar för uteblifwande från uppkommen Wädelb, eller derunder wisad ohörsamhet eller oordentelighet, som de till Sprutlagen indelade, och på det desse personer måtte kunna hållas i ordning, böra de indelas uti Rotar efter Brandqvarteren, hwarinom de hafwa tjenst eller deras Husbönder äro boende, samt till Styresmän för dem utses Handlande och Handiwerkare, hwilka i anseende till uppnådd hög ålder och dermed åtföljande mindre kroppsstyrka blifwit frikallade från tjenstgöring wid Stadens Brand-Redskap, men hwilka likwäl icke sakna nödig werksamhet och kraft, till ett antal af minst 2:ne inom hwarje Brandqvarter, under den Magistrats-persons Befäl, Konungens Befallningshafwande dertill förordnar.

73. §.

Stads-Siscalen bör, wid yppande Wädelb, skyndsammast förfoga

sig till Brandstället hos den derstädes öfwer Stadens Sprutwerk Befälet förer, för att till verkställighet befordra de förordnanden, hvilka i afseende på Eldsläckningen, med hvad dertill hörer, kunna anses nödige; låta sig angelägit wara, att genom underhållande Politie-Be-
tjenings posterande, efter öfwerläggning med Politie-Borgmästaren, fåsta noga uppmärksamhet derå, att god ordning hålles å de till Brand-
stället ledande gator, så att ingen trängsel uppkommer, utan wäg är öppen och fri, särdeles för dem som framföra watten, hvilka wid fram-
och återfarten böra hålla radwis efter hwarandra, om gatans bredd det medgifwer, annars böra Wattenbårare och Rörarne taga närmaste gatan från Wattuhämningsstället och de återfarande färdas närgrän-
sande gator; tillse att det framförda watten antingen genom båran-
de eller förande iämt fördelas till de uti verksamhet satte Sprutor, så att de icke komma i saknad deraf och såmedelst sättas utur stånd att kunna verka till Eldens snara och kraftiga släckning; ombesörja att de personer, som åtagit sig att undanflytta något Gods för den Brand-
lidande, sådant skynbesammas verkställa, med den uppmärksamhet, att dels hinder undwikes för Eldsläcknings-anstalterne och Arbetarne der-
wid, dels Godset afföres genom aflågsna gator till säkert och från vinden belägit ställe, samt gifwa att derå huru en hwar till Servicen af Brandredskapen hörande sine förrättningar fullgör, och all ordwe-
ling dem emellan, busser och oreder förekommes; äfvensom att yppade försummelse, underlåtna skyldigheter, eller skadelige oordningar blif-
wa i laga ordning till ansvar beifrade.

74. S.

Åf Politie-Be-tjening skola wid första tecken till Eldswåda, den hos Politie-Borgmästaren, Stads-Fiscalen, och den äldste af de på Torget i sin tour stationerade, ofördröjeligen skaffa sig säker underrät-
telse hwar Elden utbrustit och derom skynbesammas rapportera: den på Torget, hos Landshöfdingen, och de öfrige hos nämde hwarderas För-
män och derefter alla tre hos dem som Ordonnance under Eldswådan gwarblifwa och deras Ordres afwakta samt Wederbörande meddela.
De öfrige böra genast till Brandstället sig begifwa och så widt de för-
må och medhinna från Brandplatsen afhålla Qwinfolk och Barn, samt derstädes och på närgränsande gator och gränder skingra folk-
flockningar af dem som wid Sprutwerken eller Eldsläckningen icke blif-
wit indelade, samt förekomma trängsel och oordningar å de gator Wat-
tenbårare eller Bårare skola fritt och obehindradt passera; och i öfrigt
utgåöra de befallningar Wederbörande deras Förmän dem meddela.

75. §.

Stadens Mätare böra, i den händelse Wädelb utbrister i grannskapet af Rådhuset, genast inställa sig derstädes hos Executions-Fogden och jämte honom, med det biträde som efter Wederbörandes anvisning kan lemnas, söka förekomma Eldens utbredande, och om nöden så påfallar, befordra flyttning af Rådhusets Handlingar, på sätt och i den ordning de på stället warande Magistrate-personer förordna; på samma sätt förhålla de sig i fall Landshöfdinge-Bostället med Känkert, Contoir och Canzlie skulle vara i fara, och ställa sig till esterrättelse de Ordres Wederbörande i öfrigt derstädes meddela.

76 §.

I desse sistnämnde fall bör Stadens Arbetskarls-Lag sig genast wid det af desse ställen som kan vara i fara, sig genast begifwa och med Mätarne uti Rådning af Werkens tillhörigheter deltaga.

77 §.

Skulle nämnde 2:ne Embetswerk icke vara i fara, böra Mätarne biträda Politie-Betsjeningen wid Brandstället och Arbetskarls-Laget fullgöra de arbeten, hwartill de i öfrigt kunna blifwa beordrade, och qwarblifwer hwar och en på den plats hmono blifwit tilldelad, intill Wederbörligt hemlof gifwes.

78. §.

Som erfarenheten wisat att Wäders upphuggning och öppna hållande wintertiden wid Sjöstränderne, på sätt hittills varit der boende Husägare ålagdt, ofta blifwit åsidosatt, kommer denne åtgärd hädanefter, så länge åretiden sådant fordrar, att af Brand-Redskaps-Directionen besörjas genom särskilt arbetsfolk, emot skäligen wedergällning af Brand-Redskaps-Medlen.

79. §.

I allmänhet åligger det en hwar, att wid des tilldelta arbete eller besättning under Eldswådan förblifwa, och derifrån icke afgå innan Wederbörande hemlof meddela; att under Eldswådan med osörtrutenhet, uppmärksamhet och nitiskt bemödande, stilla och tyst, fullgöra de skyldigheter hwar och en i detta Reglemente blifwit föreskrifne, eller af Wederbörande kunna under tillfället blifwa utfärdade, och i öfrigt

en hwar att ställa sig till underdånig esterrättelse hwad Kongl. Maj:ts Nådiga Brand-Reglemente den 17:de Februarii 1786 stadgar och innehåller.

20. §.

Dereft någon wid den undersökning Högstberörde Kongl. Maj:ts Nådiga Brand-Reglemente uti 6 Cap. 1 §. förordnar, skulle befinnas hafwa varit frånwarande, eller icke uppfyllt sine skyldigheter, varit försummelig eller otidig, förordsatat grål och oordning, wisat olydnad, och på Förmåns föreställning icke genast låtit sig rätta, ware förfallen till Böter etter försummelsens beskaffenhet, utom skadans ersättning, om den tillika inträffat, från En Riksdaler till och med Fem Riksdaler Banco, hwilka Böter Brand-Redskaps-Casan ensamt tillfaller.

21. §.

Swaremot den eller de som wid Eldens släckning, eller till folks och gods räddning wisat sig behjertade och oförtrutne, eller i öfrigt sig nitiskt utmärkt, böra i anledning af 2 §. i nämnde Capitel, efter Politie-Borgmästarens eller Directeurens förslag och Brand-Redskaps-Directionens pröfning, med skäligh belöning af Brand-Redskaps-Medlen uppmuntras.

22. §.

De Böter, hwilka till följe af Kongl. Brand-Reglementet eller denne Instruction de försummelige eller tredskande kunna blifwa ådömda, och hwilka genom Wederbörandes försorg omiåforligen böra genast, för att verka, indrifwas, skola användas till särskilt Fond för de till uppmuntran för ådagalagd nit, rådhighet och oförtrutenhet bestämde belöningar och särskilt uti Brand-Redskaps Räkningarne redowisas, och det belopp Brand-Redskaps-Casan emedlertid förskjuter, såmedelst efter hand ersättas. Carlskrona den 26:te October 1822.

På Förvaltningens Wågnar

C. af KLINT

Drofsbrände.

J. Sylvander,
Redamot och Secret.

Af föregående Instruction, hvilken i Reglementarisk ordning blifvit af Bered-
nings-Allstottet den 31:sta December 1822 och Herrar Electorer den 27:de påföljande
Augusti godkänd, af Wållof. Magistraten den 27:de följande December gillad och af
Konungens Befallningshafwande den 26 följande Februarii fastställt, lännas Stadens
Brandwäkt-Directionen härmedelst det till behörig esterrättelse.

Carlskrona den 27:de October 1824.

C. AF KLINT,
Ordförande.

J. Sylvander,
Redaktör och Secret.
